

ULİSA12
2020 | Temmuz

Dördüncü Yılında 15 Temmuz Destanı ve Yansımaları

15 Temmuz Özel Sayısı
TEMMUZ

15 Temmuz 2020

ULİSA12

2020 | Temmuz

Genel Koordinatör

İbrahim AYDINLI, Ph. D.

Prof. Dr.

Rektör

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Editör & Sayı Editörü

İbrahim DEMİR, Ph. D.

Doç. Dr.,

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Katkıda Bulunanlar

Yusuf TEKİN, Ph. D.

Prof. Dr.,

Rektör

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Mustafa AKIŞ

Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı

Nedim ŞENER

Hürriyet Gazetesi Yazarı

Tuğba SAĞLAM

Avukat, Ankara Barosu

İbrahim DEMİR, Ph. D.

Doç. Dr.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

“15 Temmuz Milli İradenin Tecellisi” Panelistleri (13/07/2020)

Hüseyin AYDIN, Ph. D.

Avukat, Ankara Barosu

Harun KODALAK

Yargıtay Üyesi (Dönemin Ankara Cumhuriyet Başsavcısı)

Metin KIRATLI

T.C. Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı

Yayına Hazırlayanlar

Doktora Adayı, Arş. Gör. Gülşen YILMAZ

Doktora Adayı, Arş. Gör. Ceren KAYA

Doktora Adayı, Arş. Gör. Serhan ÜNAL

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar (ULİSA) Enstitüsü

Institute for International Relations and Strategic Research (IRSR)

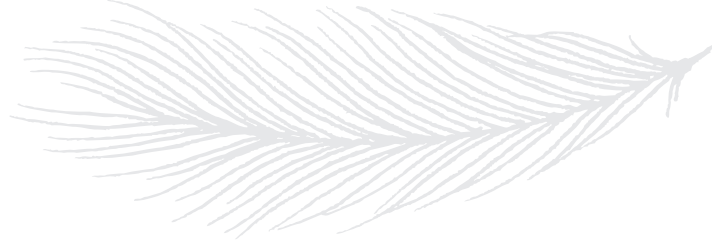
Kapak Foto: T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı

Kapak Dizayn: Cem İpek

©2020 ULİSA Elektronik Versiyon

Editörden

ULİSA12'nin bu sayısı "Dördüncü Yılında 15 Temmuz Destanı ve Yansımaları" başlığı ile 15 Temmuz Özel Sayısı olarak karşınızdadır.

15 Temmuz 2016'da Türkiye kanlı bir darbe teşebbüsüne maruz kalmış ve 251 evladını şehit vermiştir. 15 Temmuz gecesi Türkiye'nin siyasi ve ekonomik geleceği için son derece önemli ve destansı olaylara sahne olmuştur. Aziz Türk Milleti, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın çağrısı ile meydanlara çıkıp darbe girişimcilerine tarihte eşi benzeri görülmemiş bir ders vermiştir. Bu ders sayesinde, bedeli ağır da olsa Türkiye 16 Temmuz günü yepyeni ve aydınlık bir sabaha uyanmıştır. 15 Temmuz ve 15 Temmuz'u doğuran sürecin Türkiye Cumhuriyeti devletinin refahı ve bekası için çok iyi anlaşılması ve unutturulmaması gerekmektedir. İşte bu sayı dördüncü yılında 15 Temmuz'un öncesi ve sonrası süreçleri birçok yönden anlamamıza yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Bu sayıda çok değerli yazarlar bu amaç için katkı sunmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı eski Müsteşarı ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yusuf Tekin FETÖ yapılanmasının ve 15 Temmuz'un hukuki ve siyasi etkilerini bir sistemsel arınma ve yeniden inşa süreci bağlamında ele almaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı Mustafa Akış, 'cübbeli vesayet' olarak adlandırdığı FETÖ'nün mahrem alanı olarak askeriyeyle ele almış; FETÖ yapılanmasını ve hareket tarzını örgütsel, askeri ve psikolojik boyutları ile ele almıştır.

Hürriyet Gazetesi yazarı Nedim Şener, cesaret ve kahramanlık örneklerinden yola çıkarak 15 Temmuz'un anlamını emperyalizm FETÖ ilişkisi bağlamında ele almakta, 15 Temmuz ile Ayasofya'nın camii olarak ibadete açılışı arasında bağlantılar kurmaktadır.

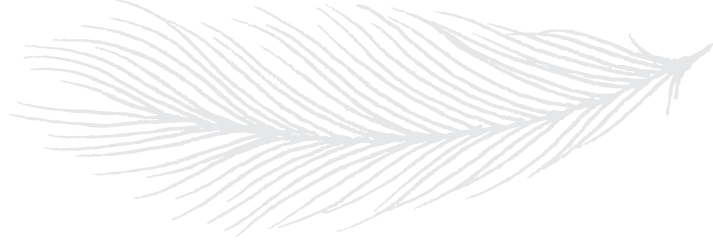
Çok sayıda FETÖ davasını yakından takip etmekte olan Ankara Barosu avukatlarından Av. Tuğba Sağlam FETÖ'nün yargı yapılanması, yargıya etkisi ve FETÖ davalarının son durumu hakkında önemli bilgiler sunmaktadır.

Son olarak da Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Dr. İbrahim Demir 15 Temmuz ve FETÖ yapılanmasını rant ekonomisi bağlamında irdelemekte ve bir kazanç-kayıp muhasebesi ortaya koymaktadır.

ULİSA12 15 Temmuz Özel Sayısı'nın, 15 Temmuz destanının ve FETÖ yapılanmasının bir milli birlik ve demokrasi bilinciyle daha iyi anlaşılmasına ve unutulmamasına katkıda bulunması dileğiyle.

Sayı Editörü

Yönetici Özeti

- **15 Temmuz yalnızca bir ihanet günü değil, aynı zamanda güçlü bir milli direniş ve diriliş sürecinin başlangıcıdır.**
 - 15 Temmuz'un en önemli sonucu FETÖ'nün devletin tüm kurumlarına sızan ve meşru sivil iktidarı devirmeyi hedefleyen nitelikli bir suç/terör örgütü olduğunun kesin olarak anlaşılmış olmasıdır.
 - **15 Temmuz'un ikinci önemli sonucu ise neredeyse tüm kamu kurum ve kuruluşlarına sızan FETÖ mensuplarının tespit edilmesi ve devletin bu kişiler ile bunların yol açtığı zararlardan kurtarılması ve arındırılmasıdır.**
 - FETÖ yapılanması en çok eğitim alanındaki varlığıyla temayüz ettiği için, bu alanda verilen mücadele kararlı bir şekilde sürdürülmelidir.
- //
- **Dışarıdan bakıldığında, klasik darbelere benzer bir darbe girişimine benziyordu. Elllerinde silah vardı, devletin televizyonunda bir bildiri okudular, yine her zamanki gibi seçilmiş siyaseti devre dışı bırakmayı amaç edinmiş vesayetçi kafaya benziyorlardı. Fakat kısa sürede darbeye yer alanların eski "rütbeli vesayet" mensupları değil; "cübbeli vesayet" mensupları olduğu anlaşıldı.**
 - FETÖ ve 15 Temmuz'a gelinen süreçte iki hata yapıldı: Birincisi geçmişin birikimi kompleksli bir tutumla reddedildi. İkincisi ise bu geçmişten gelen iktisadi, siyasi ve sosyolojik süreçlerden bağımsız kopyala-yapıştır bir sistem ve hukuk düzeni inşa edildi. Ortaya konulan tasavvur sürdürülebilir olmadı ve uzun vadeli siyasal teamüller ortaya konulamadı.
 - **Devlet mekanizmalarında yükselme kriterinin şeffaf ve demokratik ilkelere dayalı olmaması, FETÖ mensuplarının dini istismar eden her türlü davranış biçiminin büyük ölçüde bahanesini oluşturmuştu. İçki içmeyen ve namaz kılan mensubunu laiklik adı altında ordudan pasifize eden vesayetçi aklın temsilcileri, FETÖ gibi yapıların filizlenmesinde temel motivasyon kaynağı oldular.**
 - Örgütün mahrem alan tanımladığı TSK'da istihdam edilecek örgüt mensuplarının,

zihin kontrollerinin sağlanması, örgütün değerlerini ölümüne savunması, kör bir itaatkarlığa ulaşması zaman almaktadır. Bu nedenle örgüt "ağaç yaşken eğilir" prensibinden hareketle, mahrem alanda ihtiyaç duyduğu insanları genellikle ortaokul/lise döneminden itibaren kazanmaya çalışmaktadır.

- **FETÖ birçok başlıkta araştırma, inceleme, yayın yapma vb. imkanları barındıran ezoterik ve kült bir terör örgütü. Onunla ortaya koyulan mücadeleye önemli katkı sağlayacak birimlerin başında da akademi dünyası gelmekte. FETÖ'yü topluma anlatırken oluşturulacak bilimsel araştırmaların desteği ihmal edilemez.**

//

- 15 Temmuz gecesi, hain ile vatanseveri, korkak ile cesuru gösteren bir geceydi. Birileri tarafından sürekli "makarnacı" diye aşağılanan insanlar darbeye direnirken, onları aşağılayanlar o gece marketlerdeki son makarnaları yağmalyordu.
- **FETÖ ile mücadelenin en önemli kısmı unutmamaktır. Yaptıkları kötülükleri, ihaneti ve tabii şehitlerimizi ve gazilerimizi. Unutmamak, hatırlamak, onları yaşatmanın ve mücadelenin başlangıcıdır.**
- Amerika, FETÖ elebaşını ve örgüt yöneticilerini korurken, Almanya başta olmak üzere Avrupa ülkeleri FETÖ üyelerini himayesi altına aldı. Bu, FETÖ'nün emperyalistlerin kullandığı bir istihbarat ve operasyon örgütü olmasından kaynaklanıyor. 15 Temmuz'dan önce FETÖ yapılanması hakkında oldukça ağır yazılar yayınlanan, programlar yapılan Avrupa medyası tam bir sessizliğe gömüldü. Bırakın FETÖ'ye, 15 Temmuz darbe girişimindeki rolüne bile değinmediler.
- **Aslında Türk milleti, arkasında emperyalizm duran FETÖ ihanet darbesine karşı son sözünü, 251 şehit ve 2 bin 293 gazisiyle ve sokağa çıkan milyonlarca yürekle söyledi.**

//

- Yargıyı araçsallaştıran FETÖ, emniyet ve istihbarat kurumlarını kontrol edebildiğini hissettikten sonra yargıda örgütlenmeye başlamıştır.
- **MİT davası ve 17/25 Aralık davaları, FETÖ'nün gücünü ispatlamıştır.**

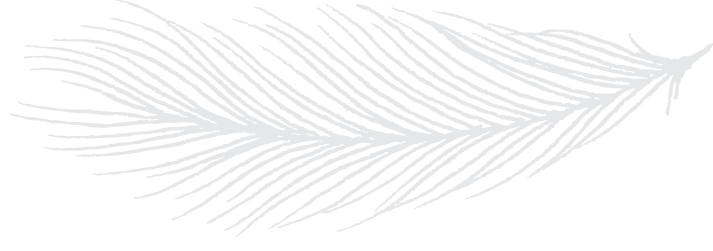

- Örgütün yapılanması, yargının her kademesinde kök salmıştır. Örgütle mücadelede en kritik eşik, 2014 HSYK seçimleridir, bu seçimlerde örgütün yargı yapılanması tamamıyla deşifre olmuştur.
- **Darbe sonrası yargılamalarda örgüt üyelerinin sistemli şekilde hakikati karartma çabaları, örgütün gücüne dair başka bir örnektir.**
//
- Medeniyetlerin devamlılığında önemli bir rol oynayan ekonomik kalkınma etkinlik ve adalet gibi iki temel prensipten beslenir. 15 Temmuz ihanetine geline süreç incelendiğinde Paralel Devlet Yapılanması'nın (PDY) Türkiye'nin toplumsal, siyasi ve ekonomik yapısında rekabet ve adalet ortamını bozduğu görülmektedir.
- **Dini özgürlükler, şeffaflık, rekabet, iş birliği, liyakat, toplumsal güven, mülkiyet haklarının korunması ve hesap verebilirlik bir toplumun sosyal, siyasal ve ekonomik piyasalarının sağlıklı işleyişi ve nihai**

olarak da bekası için hayati öneme sahiptir. Aksi takdirde, kapalı devre sistemlerde PDY'de olduğu gibi kurulu devlet yapısına dahi kafa tutabilecek tekelleşmeler ve güç odakları oluşabilecek, bu oluşumlar kolay bir şekilde ihanete evrilebilecektir.

- Eğitim sistemindeki sorunlar FETÖ'nün sadece dini alandaki baskı ve yasakları değil, eğitim uygulamalarındaki aksaklıkları da kullanmasına ve derin toplum katmanlarına sinsî bir şekilde nüfuz etmesine neden olmuştur. Unutulmamalıdır ki 28 Şubat ve FETÖ benzeri oluşumları engelleyecek unsurların başında özerk, güçlü ve üretken bir üniversite sistemi gelmektedir.
- **Maliyet-fayda analizi bağlamında 15 Temmuz Türkiye için net bir kazançtır. Ödenen bedellere karşın 15 Temmuz destanıyla Türkiye toplumsal yapıyı zedeleyen, siyaseti prangalayan, ekonomide rekabeti bozan ve bütün Türkiye'yi bölgesindeki kritik gelişmelerle ilgilenmekten alıkoyarak ülke güvenliğini zaafa uğratan karanlık bir yapıdan kurtulmuştur.**

15 Temmuz Bağlamında Sistemsel Arınma ve Yeniden İnşa Süreci

*Yusuf TEKİN, Ph. D.
Prof. Dr.,
Rektör
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*

Giriş

Kendisini ulusal ve uluslararası düzeydeki insani sorun ve süreçlerle iştigal eden hayırhah bir sivil toplum örgütü olarak sunarak toplumu açıkça aldatan Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) yapılanmasına içkin gerçekliğin tüm yönleriyle ve açıkça görünür olduğu 15 Temmuz menfur darbe girişiminin üzerinden tam dört yıl geçti. Bu dört yıl içinde, söz konusu girişimin tarihsel ve güncel boyutlarını oldukça geniş bir içerikle ve analitik bir üslupla ortaya koyan zengin bir müktesebat üretildi. Bu kapsamda, demokrasi tarihi boyunca çok sayıda askeri müdahaleye tanıklık etmiş ve bu müdahalelerin biçimlendirdiği bir siyasal, hukuksal ve toplumsal düzen içinde yaşamak zorunda kalmış ülkemizin zaten aşına olduğu darbe olgusu/dinamiği özgün bir perspektifle ve demokrasimizin geleceğine ışık tutacak bir biçimde yeniden ele alındı.

15 Temmuz'un Siyasi ve Hukuki Sonuçları

15 Temmuz darbe girişimi dolayısıyla yaşanan sürecin nedenleri ve sonuçları bağlamında ortaya çıkan söz konusu müktesebatın içerdiği tespit ve öneriler, FETÖ yapılanmasının tekabül ettiği gerçekliğin anlaşılması kadar, Türk siyasal ve hukuk düzeni ile Türk demokrasisinin geleceği bakımından da yaşamsal bir önem taşımaktadır. Zira 15 Temmuz, yalnızca

Cumhuriyet tarihinin kaydettiği bir ihanet gününün adı değil, aynı zamanda bu ihaneti boşa çıkaran güçlü bir direniş ruhunun ve bu ruha devamlılık kazandıran milli bir diriliş sürecinin de başlangıcıdır. FETÖ yapılanması kapsamında kendisini açığa vuran kötülük ve zaafların son bulması ve ülkemizin siyasal, hukuksal ve toplumsal düzeninin her türlü hile, desise ve istismara karşı korunaklı bir hale gelmesi için 'bitene veya bitmesi gerekene' (FETÖ ve benzeri yapılar) ve 'başlayana ya da başlaması gerekene' (milli diriliş süreci) ilişkin nitelik ve sonuçların doğru bir şekilde analiz edilmesi şarttır.

Kuşkusuz ki, bir yanıyla ihanet diğer yanıyla ise direniş ve diriliş süreci olarak tarihe geçen 15 Temmuz'un en önemli sonuçlarından birini ve hatta birincisini, FETÖ yapılanmasının aksi inkâr edilemeyecek bir biçimde deşifre olan gerçek kimliği oluşturmaktadır. Uzun yıllar boyunca kendisini insanlığın baki kurtuluşu için çalışan hayırhah bir sivil toplumu örgütü olarak takdim eden ve toplumun geniş kesimlerini bu şekilde aldatmayı başarmış olan bu yapının gerçek kimliği 15 Temmuz'la birlikte açıkça ortaya çıkmış, o tarihe kadar büyük bir maharet ve özenle gizlediği devleti ele geçirme arzusu tüm çıplaklığıyla görünür olmuştur. Bu sayede, FETÖ'nün devletin tüm kurumlarına sızan ve buradan hareketle de meşru sivil iktidarı devirmeyi hedefleyen nitelikli bir suç/terör örgütü olduğu kesin bir şekilde anlaşılmıştır.

15 Temmuz'un birinci ve belki de en önemli sonucu olarak ifade ettiğimiz bu tespitin içindeki 'kesinlik' vurgusu büyük bir önem taşımaktadır. Zira FETÖ yapılanmasına dönük mücadele süreci, bu örgütün gizli ajanda ve hedeflerinin farkına varan siyasal iktidar tarafından 15 Temmuz 2016 tarihinden çok daha önce başlatılmış ve gerek dersane tartışmaları gerekse akabinde yaşanan 17-25 Aralık yargı merkezli darbe teşebbüsleri ile açığa çıkan 'paralel devlet yapılanmasına' dikkat çekilmiştir. Siyasal iktidarın o günkü koşullar altında yaptığı ve toplumun büyük bir çoğunluğu tarafından kabul edilen bu tespit, 15 Temmuz gecesinde yaşanan menfur girişimin neticesinde tüm toplum kesimlerince

paylaşılan ortak bir kanaate dönüşmüş ve FETÖ yapılanmasının terörizmle ilişkisi açık bir şekilde tescillenmiştir.

Böylece söz konusu yapının terörist niteliği hukuksal bir kesinlik kazanmış ve bu da 15 Temmuz'un ikinci ve diğer önemli sonucunu doğurmuştur. Bu sonucu, kırk yılı aşkın süredir devam eden örgütlenme süreci boyunca neredeyse tüm kamu kurum ve kuruluşlarına sızan örgüt müntesiplerinin tespit edilmesi ve devletin bu kişiler ile bunların yol açtığı zararlardan kurtarılması ve bir anlamda arındırılması şeklinde özetlemek mümkündür. Devletin FETÖ unsurlarından ayıklanması, ülkenin bekasına ilişkin önemli bir tehdit odağını ortadan kaldırdığı gibi, sivil ve askeri bürokrasinin daha rasyonel ve etkin bir şekilde yönetilmesinin de önünü açmıştır. Örneğin FETÖ unsurlarından arındırılan Türk Silahlı Kuvvetleri, Cumhuriyet tarihinin en başarılı sınır ötesi operasyonlarına imza atarak Türkiye'ye dönük iç ve dış kaynaklı tehdit ve terör odaklarını bertaraf etme yönünde büyük mesafeler kaydetmiştir.

15 Temmuz'un Akademik Yansımaları

Tabii 15 Temmuz'un sonuçları, yalnızca sosyo-politik düzlemdeki güncel etkilerini gösteren bu iki hususla sınırlı değildir. Bu örgütün kendi müntesipleri nezdinde ve diğer toplum kesimleri nazarında sağladığı imajın dayandığı sosyoekonomik, sosyo-kültürel ve sosyo-psikolojik arka planın anlaşılmasına dönük olarak başlayan akademik tartışma ve çalışmaları da 15 Temmuz'un önemli bir sonucu olarak zikretmek gerekmektedir.

Multidisipliner nitelikli bu tartışma ve çalışmalar kapsamında, FETÖ mensupları ile örgüt kimliği arasındaki aidiyet ve adanmışlık ilişkisinin nasıl oluştuğu/üretildiği analiz edilmekte; bu örgütün kamusal alanlardaki varlığını nasıl şekillendirdiği ve kendisini ne ile kamufle ettiği incelenmekte; tek tek bireylere, ailelere ve oradan da geniş toplumsal kesimlere nasıl ulaştığı tetkik edilmektedir. Akademik ve bilimsel düzeydeki bu tartışma ve çalışmalar, bir yanıyla kendisiyle hukuksal düzlemde mücadele edilen bu ve benzeri nitelikteki terör örgütlerinin istifade ettiği sosyolojik gerçekliğin anlaşılmasına yardımcı olmakta, diğer yanıyla ise karar alıcıların orta-uzun vadeli eylem planlarının

oluşmasına ve dolayısıyla devletin yeniden yapılandırılmasına dönük yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaktadır. Bu yöndeki araştırma ve analiz çalışmalarının nicel ve nitel açılardan daha da gelişmesi ve karar alma süreçlerine ilişkin somut etkiler üretmesi büyük bir gereklilik ve ihtiyaç olarak önümüzde durmaktadır.

FETÖ ile Mücadele Alanları

Eğitim alanı, bu doğrultudaki gereklilik ve ihtiyacın kendisini en yoğun şekilde hissettirdiği alanların başında gelmektedir. Nitekim FETÖ yapılanması da esas olarak eğitim alanındaki varlığıyla tebarüz ve temayüz etmiş; toplumsal imaj ve algısını oluşturma yanı sıra, nitelikli insan kaynağını kendi ideolojik çıkarları yönünde devşirme ve ekonomik kapasitesini geliştirme imkanını da öncelikli olarak bu alandan sağlamıştır. Eğitim alanı üzerinden kurduğu/kurabildiği iletişim kanalları vasıtasıyla tüm toplumsal kesimlere ulaşabilme becerisini gösteren FETÖ yapılanması, söz konusu becerisini milli ve manevi değerlerin istismarına dayalı olarak kurguladığı takiyeci bir stratejiyle desteklemiş ve kendisi için geniş bir nüfuz alanı üretmiştir.

Esasında her türlü denetimden ve açık gözlemden uzak olan bu nüfuz alanı; bireyin ve bireysel niteliklerin yok sayıldığı, örgütsel akıl ve kimliğin tüm üyeler için geçerli tek gerçeklik haline geldiği, serbest tartışma ve rızaya dayalı iknanın yerini örgütsel yapıya biat ve adanmışlığın aldığı ve nihayetinde kendisine insanüstü bir önem ve değer atfedildiği örgüt liderinin 'mistik varlığının' her bir bireyin iradesini kuşatan ve temsil eden ortak iradeye dönüştüğü bir istismar alanı olagelmıştır. 15 Temmuz menfur darbe girişimi, bu istismar ve sahtekarlık alanının açığa çıkmasına olanak sağlamış ve eğitim alanının FETÖ'cü etki ve yöntemlerden arındırılmasına dönük gerekliliği somutlaştırmıştır. Kaldı ki, FETÖ terör örgütüne yönelik mücadelenin tam anlamıyla başarıya ulaşabilmesi de bu gerekliliğin hakkıyla idrak edilmesine ve icap ettirdiklerinin yapılmasına bağlıdır.

Türkiye'nin FETÖ'cü çeteyle halihazırda devam eden haklı ve ahlaki mücadelesinin ana temelini ve istikametini, her türlü ilke ve değer araçsallaştırıldığı bu ve diğer istismar alanlarının yok edilmesi oluşturmaktadır.

15 Temmuz'a giden süreci doğuran sosyo-politik, sosyo-ekonomik, sosyo-kültürel ve sosyo-psikolojik koşullar ortadan tamamen kaldırılamadığı sürece, FETÖ ve benzeri yapıların yeniden ve daha güçlü biçimde kök salabileceği unutulmamalıdır. Sivil ve askeri bürokrasi alanlarını yeniden yapılandıran ve FETÖ'cü unsurlardan arındıran Türkiye, eğitim alanındaki değişim sürecini de kararlı bir şekilde sürdürmeli; insan hak ve onurunu esas alan, çoğulculuğu ve demokratik idealleri benimseyen, milli-manevi değerlerle ve evrensel ilkelerle uyumlu olan, bilimsel ve akademik becerilerin gelişmesini sağlayan, özgün-özgür ve özgürlükçü bireylerin yetiştirilmesine odaklanan bireğitimsisteminin inşasını gerçekleştirmelidir. Bireysel aklın, bireysel iradenin ve bireysel yeteneklerin kendi özgünlükleri içinde gelişebildiği ve toplumun ortak çıkar ve değerleriyle uyumlu olacak biçimde harmanlanabildiği bir ülkede, mevcut ve potansiyel tehdit odaklarının var

olma koşulları ya bütünüyle ortadan kalkacak ya da en azından minimal bir düzeye inecektir. Bu ise, yalnızca devlet yöneticilerinin veya siyasal karar alıcıların çabasıyla değil, tüm toplumsal kesimlerin dahil olduğu kolektif bir mücadele bilinci ile mümkün olabilir.

Sonuç

Süregiden akademik araştırma ve çalışmaların da söz konusu mücadeleyi destekleyecek ve dahası teşvik edecek biçimde yoğunlaşması ve politikabelirleme ve uygulama süreçlerine dönük somut öneriler içermesi gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki, FETÖ ve benzeri yapılara yönelik mücadelenin kesin bir başarı ile sonuçlanabilmesi için elzem olan bu husus, aynı zamanda Cumhuriyetimizin yüzüncü yılına denk düşen 2023 ve Anadolu'daki varlığımızın bininci yılına karşılık gelen 2071 hedeflerine ulaşabilmenin de temel gereklerinden biridir.

FETÖ, Onun Mahrem Ünitesi Askeriye ve Nedenler

Mustafa AKIŞ

Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı

Giriş

“Selam olsun büyük milletin akıncı beylerine; can feda olsun, kahraman polisin özel harekât erlerine” yazıyordu atılan bombalarla her yeri tahrip olmuş Özel Harekât Daire Başkanlığı’nın binasının üzerine asılı pankartta. O karanlık gecede iki F-16 uçağı Güneydoğu’nun dağlarında PKK’lı teröristler için bile bu kadar acımasız olamamıştı. Bize ait olan uçaklar bize karşıydı o gece. Türkiye’nin başkentinde istilacıların/darbecilerin kontrolündeki iki uçak kendilerine engel olabileceğini düşündükleri Polis Özel Harekât’a bombalar yağdırdılar ve 51 yiğit vatanı için canını feda etti. Çoğu şehidimizin vücut bütünlüğü yoktu ve bu tek seferde en çok kayıp verdiğimiz terör saldırısı olarak kayıtlara geçiyordu. 15 Temmuz hain darbe girişimi sadece hainliği ile değil insanlıktan çıkmışlığı ile de hatırlanacak alçak bir terör örgütü tarafından gerçekleştiriliyordu. O gece bizim daha şerefli ve izzetli yaşamamız için 251 vatan evladı şehit, 2193 vatan evladı ise gazi oldu. En sonunda millet kazandı ve 15 Temmuz 2016 tarihi bu ülkenin bir “dönüm noktası” olarak tarih sayfalarında şehitleri ve gazileri ile birlikte müstesna yerini aldı.

Üç darbe, iki muhtıra ve birçok darbe planlaması yaşamış ülkemizde 15 Temmuz günü darbeyi gerçekleştiren kişiler bakımından bir ilk söz konusuydu. Dışarıdan bakıldığında, özellikle sözde darbe bildirisi okunduğunda ilk bakışta Türkiye’nin daha önce yaşadığı klasik darbelere benzer bir darbe girişimine benziyordu. Ellerinde silah vardı, devletin televizyonunda bir bildiri okudular, yine her zamanki gibi seçilmiş siyaseti devre

dışı bırakmayı amaç edinmiş vesayetçi kafaya benziyorlardı. Fakat kısa sürede darbeye yer alanların eski “rütbeli vesayet” mensupları değil; “cübbeli vesayet” mensupları olduğu anlaşıldı. Peki nasıl olmuştu da bu milletin ferdi olanlar; acımasızca yine bu milletin evlatlarına kıyabilecek duruma gelmişlerdi?

FETÖ Oluşumuna Götüren Süreç

Bir ülkenin yaşı, tarihsel birikimi, kuruluş felsefesi ve onu tanımlayan kavramların hepsi o ülkenin meseleleri ele alışı ve politika üretilişinde kendini gösterir. Kendi sorunlarına başka medeniyetlerin başkaca sorunları ışığında üretilmiş formüllerle çözüm arayan ülkeler, onların geçtiği süreçleri kutsayıp hedeflerine de onların çoktan aşmış olduğu aşamaları koyar ve aslında uzun vadeli bir geri kalmışlığı, yine onların lehine teminat altına almış olur. Türkiye Cumhuriyeti de bu anlamda iki kritik hata yaptı. Birincisi geçmiş birikimi kompleksli bir tutumla reddetti. İkincisi ise bu geçmişten gelen iktisadi, siyasi ve sosyolojik süreçlerden bağımsız kopyalayapıştır bir sistem ve hukuk düzeni inşa etti. Haliyle ortaya konulan tasavvur sürdürülebilir olmadı. Yıkılabilirliği kolay olmayan, uzun vadeli siyasal teamüller ortaya konulamadı. Vizyon ve tecrübe olarak geçmiş yok saydığımızdan, hafızası tarihsel süreklilik içerisinde akamete uğramış her toplum gibi, arizi durumları başımıza gelen ağır musibetler sonucu deneme-yanılma yöntemiyle çözmek durumunda kaldık. FETÖ Meselesi de bu arizi durumların en başlıcalarından biri şüphesiz. Hafızasızlığımızın bize ödettiği en büyük bedellerden ve sebepleri ise oldukça derinde yatıyor.

FETÖ’nün doğuşu ve özellikle toplumsal anlamda taban bulmaya başlamasında, demokratikleşmemiş devlet aklının etkin rol oynadığını görürüz. Devletin çok önemli kurumlarında seküler yaşam tarzını dayatan, katı ideolojik kriterlerle toplumun büyük bir kesiminden kendini izole eden ve muhafazakâr mütedeyyin topluma karşı tüm aygıtlarıyla karşı duran vesayet odaklarına karşı, FETÖ toplumdan adam devşirirken ve müntesiplerini özellikle TSK gibi kritik

devlet kurumlarına sızma için ikna ederken hiç zorlanmadı.

Devlet mekanizmalarında yükselme kriterinin şeffaf ve demokratik ilkelere dayalı olmaması, FETÖ mensuplarının dini istismar eden her türlü davranış biçiminin büyük ölçüde bahanesini oluşturmuştu. İçki içmeyen ve namaz kılan mensubunu laiklik adı altında ordudan pasifize eden vesayetçi aklın temsilcileri, FETÖ gibi yapıların filizlenmesinde temel motivasyon kaynağı oldular. Haliyle tedbiri ve sızmayı amaç haline getirmiş, bir musibet hali dışında asıl amaç ve gayelerini çok zor anlayacağınız bu yapı, görünürde gayet “legal ve demokratik” yollarla ilerlemelerini sağladı. Bürokratik yapıların şekillenmesinde de sivil siyasetin ana belirleyici olmaması ve bu durumun uzun vadeli kadrolaşma hareketlerinin önünü açması, FETÖ yapılanmasının ilerleyişini kolaylaştıran bir diğer unsurdur.

Türkiye’de Vesayet Dönemleri

Türkiye’de vesayet odaklarını iki döneme ayırabiliriz. Birincisi 1960 Darbesi ile beraber Soğuk Savaş ikliminin koşullarında kurgulanmış, kendini rejimin bizzatı sahibi olarak tanımlayıp, karşısında gördüğü her türlü millî değer ve unsuru tehdit olarak gören başını askerlerin çektiği vesayettir. Bu vesayet odağı dünyanın tek kutuplu hale gelmesi ve küreselleşmesi ile beraber anlamını kaybetmiş, kuklaları için artık taşınmaz hale gelmişti. Süreç içinde görece milletin değerleri ve liberal dünya ile daha barışık FETÖ yine aynı kuklacının da desteği ile sahnede yerini alıyordu. Dolayısıyla Türkiye’deki vesayetin ikinci dönemi FETÖ vesayetidir. FETÖ toplumun yaşadığı mağduriyetler karşısında yer yer İslami yer yer liberal söylemlerle kamuoyu oluşturmayı başarmış, bağlantıda olduğu Batı lobilerinin de başta medya olmak üzere birçok alanda desteğini görmüştür. 40 yıl boyunca dünyanın ve Türkiye’nin içinde bulunduğu konjonktüre göre şekil alabilmeyi, asli amacını gizleyerek toplumun her kesimine tabiri caizse sağdan yaklaşabilmeyi başarmış bir örgüttür.

FETÖ’yü anlamak için öncelikle kavramlarını anlamak gerekir. Ona kavramsal bir mercek tutmak, örgütün görevlilerine, işleyişine, ilişki biçimlerine de mercek tutmak

demektir. Dolayısıyla FETÖ’nün kritik devlet kurumlarında özellikle TSK’da yapılanmasını anlayabilmenin ön koşulu FETÖ’nün kavramlarını öğrenmektir.

FETÖ Yapılanması

FETÖ birbiri içerisine geçmiş üç yapıdan oluşmaktadır. Sivil Yapılanma, Eğitim Yapılanması, Ünite Yapılanması.

a) Sivil Yapılanma

Sivil Yapılanma içerisinde İstişare Heyeti (Başyüceler), Türkiye İmamı, Coğrafi Bölge İmamları, Mollalar (İl Manevi Abileri), İl İmamları, Eyalet İmamları, Büyük Bölge İmamları, Küçük Bölge İmamları gibi yüzlerce pozisyon ve görev bulunur.

b) Eğitim Yapılanması

Eğitim Yapılanması içerisinde İl Eğitim Danışmanı, İl Mezuncu Mesulü, İl Üniversite Mesulü, İl Lise Mesulü, İl İlköğretim Mesulü, Eyalet Talebe Mesulü, Büyük Bölge Talebe Mesulü, Bölge Talebe Mesulü, Serdoktor, Doktor, Asistan, Gezici, Şehir Dışı Talebe Mesulü, gibi yüzlerce pozisyon ve görev bulunur.

c) Ünite Yapılanması

Ünite Yapılanması içerisinde ise TSK Ünitesi, Emniyet Ünitesi, Adliye Ünitesi, Avukatlar Ünitesi, Akademisyenler Ünitesi, Diyanet Ünitesi, Doktorlar Ünitesi, Öğretmenler Ünitesi, Memurlar ünitesi, İşçiler Ünitesi gibi onlarca ünite ve bu ünitelerin içerisinde mevcut yine yüzlerce pozisyon ve görev bulunmaktadır.

Sivil Yapılanma, örgütün finansal yönünün ağır bastığı kısımdır. Bu kısım büyük, orta ve küçük ölçek ayırımına göre iş adamlarına dini sohbet verilen ve bu sohbetlerde kendilerinden maddi yardım toplanan bölümü oluşturur. Öğrenci evleri de bir yönüyle bu bölümün içerisinde. Sivil yapılanma örgütün yarı görünür, yarı görünmez özelliği taşıyan ve geniş bir biçimde olmasa da kamuoyunun önüne çıkardığı kısımdır.

Eğitim Yapılanması örgütün adeta fabrikasıdır. Küçük yaşta örgüte kazandırılan çocukların kariyer planlarını da yaparak, onları örgüte tam sadakat ile yetiştirip, çeşitli devlet kademelerine ya da örgüt içi görev ve pozisyonlara yerleştiren kısımdır. Örgütün bu kısmı gizlidir ve görevliler kod adı kullanırlar. (Örneğin 1980’li yılların başından bu yana

dört askeri liseye ve üç harp okuluna örgüt adına öğrenci yerleştiren ve bu öğrenciler ile sekiz yıl boyunca, subay oluncaya kadar ilgilenen bölüm eğitim yapılanmasıdır.)

Ünite Yapılanması ise paralel devletin kendisidir. Devlet kademelerine yerleşen kişileri yöneten yapılarıdır. Buradaki görevliler eğitimi içinde bulundukları ünite örgütsel açıdan mahrem kapsamına giriyorsa kod adı kullanırlar. FETÖ'nün TSK'daki ayağını oluşturan askeriye ünitesi de mahrem ünite kapsamına girmektedir. (Örneğin 1980'li yılların başından bu yana TSK'ya yerleştirilen subaylar ile birebir ilgilenen bölüm ünite yapılanmasıdır.)

FETÖ'nün Mahrem Alanı ve Hareket Tarzı

Örgütün mahrem alan tanımladığı TSK'da istihdam edilecek örgüt mensuplarının, zihin kontrollerinin sağlanması, örgütün değerlerini ölümüne savunması, kör bir itaatkarlığa ulaşması zaman almaktadır. Bu nedenle örgüt “ağaç yaşken eğilir” prensibinden hareketle, mahrem alanda ihtiyaç duyduğu insanları genellikle ortaokul/lise döneminden itibaren kazanmaya çalışmaktadır. Örgüt içinde en önemli görülen iş TSK'ya sızdırılacak şahısların bulunması, örgüte kazandırılması, yetiştirilmesi ve TSK'ya yerleştirilmesidir.

FETÖ kurduğu yapılanma içerisinde müntesiplerini 15 Temmuz 2016 tarihine götürürken grup üyelerinde yıllar içerisinde “biz” bilincini oturtabilmiştir. Örgüt içerisinde üyeler özellikle aile ilişkilerinden soyutlandırılmak başta olmak üzere örgütsel yöntemlerle bireyselleşmeleri engellenmekte ve kolektif davranışların ortaya konması sağlanmaktadır. Bu husus aynı zamanda örgüt mensubunun örgüte karşı sorumluluğunun artmasını da tesis etmektedir. Gustave Le Bon'un 1895 yılında yayımlanan ve sosyal psikolojinin temel metinlerinden biri olarak kabul edilen “Kitleler Psikolojisi”nde de özetlediği gibi bir şekilde bir araya gelmiş olan kitlelerin zaman içerisinde bireysellikleri yok olmakta ve zihniyetleri tekleşmektedir. Bu tekleşme grup üyelerinin daha tepkisel olmasına ve duygu temelli düşünmeye başlamasına sebep olmaktadır.

Ayrıca FETÖ üyelerine hem araçsal, hem duygusal, hem de maddi sosyal destek

sağlamaktadır. Özellikle ailelerinin yanından başka şehre gitmiş olan gençlere verilen bu desteğin sağlanmasında önemli olan bir başka nokta, öğrencilerinin belirli bir talebi bulunmadan bu iyiliklerin ve bolluğun onların önüne serilmesidir. Keza sosyal destek ile ilgili yapılan araştırmalar toplulukçu kültürlerin bireyci kültürlerle kıyasla daha az sosyal destek aradıklarını ve bu sosyal desteği ancak yakın çevresinden talep ettiğini göstermektedir. Türk Kültürü'nün de içinde bulunduğu toplulukçu kültürlerde bireylerin diğer bireylere “borçlu kalması”, iyilik karşısında “minnet duyması” yapılan iyiliğin uzun vadeli bir sözleşmeye dönüşmesine sebep olmaktadır. “İnsan ihsanın kölesidir” taktığı ile terör örgütü kültürel bu özelliği sonuna kadar kullanarak ve istismar ederek öğrencileri ve ailelerini baştan kendilerine borçlu bırakmayı sağlamışlardır.

Birçok stratejiyi ve paradigmayı kullanan FETÖ yine bireylerin gruptan ayrılma olasılıklarını düşürmek ve bu grubun varlığını devam ettirebilmek için sembolik tehdidi oldukça iyi kullanmaktadır. Yukarıda genişçe bahsettiğimiz üzere; Türkiye Siyasî Tarihi açısından, mütedeyyin kesimin maruz kaldıkları sosyo-politik ve psikolojik baskının bu grubun sembolik tehdidin devamını sağlama açısından bir işlevi olduğu açıktır. Mütedeyyin kesimin günlük hayatta herhangi bir sorun yaşamayacağı zamanlarda bile grup geçmişe referans vererek sembolik tehdit düzeyini yüksek tutmaya çalışmaktadır. Bunun en bilindik örneği, örgüt üyelerinin kendi isimleri dışında grupta yeni bir isimle adlandırılmasıdır. Kuşkusuz örgüt üyelerinin hiçbirinin bir diğerinin gerçek adını bilmemesinin istihbarî bir önemi mevcuttur, ancak bu öneminin yanı sıra bireylerdeki sembolik tehdidin hep üst düzey devam etmesini de sağlamakta, hatta grubun saklanması bu şekilde üyeler gözünde “meşru” kılmaktadır.

Sonuç

Özellikle örgütün mahrem alan olarak tanımladığı askeriye ünitesini oluştururken Türkiye'de hangi iklimi kullandığı, bireyleri fert bazında nasıl istismar ettiği meseleleri üzerine bir mercek tutmaya çalıştık. FETÖ birçok başlıkta araştırma, inceleme, yayın

yapma vb. imkanları barındıran ezoterik ve kült bir terör örgütü. Onunla ortaya koyulan mücadeleye önemli katkı sağlayacak birimlerin başında da akademi dünyası gelmekte. FETÖ'yü topluma anlatırken oluşturulacak bilimsel araştırmaların desteği

ihmal edilemez. Bu tarz samimi duygular taşıyan yayınların arkadan gelecek bilimsel çalışmalara da bir işaret fişeği niteliği taşıması umuduyla ve 15 Temmuz şehitlerimize saygıyla...

15 Temmuz'un Anlamı:

“Eve erzak almaya değil devletimize sahip çıkmaya geldik”

Nedim ŞENER
Yazar
Hürriyet Gazetesi

Askerliğini gönüllü komanda olarak tamamladıktan kısa süre sonra İstanbul Ortaköy'de baba ocağına dönen 21 yaşındaki Batuhan Ergin'in 15 Temmuz gecesi Boğaz Köprüsü'nün Anadolu yakasından attığı son mesajı şuydu: “Eve erzak almaya değil devletimize sahip çıkmaya geldik”.

Batuhan Ergin, bunu yazdıktan iki saat sonra FETÖ'cü darbeciler tarafından kalbinden vurularak şehit oldu. Yalnız o değil 34 kişi o gece Boğaz Köprüsü'nde şehit oldu. Ve onlar dökülen kanlarıyla yalnız Boğaz Köprüsü'nün adının değil Türkiye'nin kaderinin değişmesini sağladılar. Ankara'da İstanbul'da ve Türkiye'nin değişik noktalarında darbecilere direnen milyonların içinden 251 şehidimiz 2 bin 193 gazimizin fedakarlığı Türk demokrasi tarihine altın harflerle geçtiler.

TBMM Üçüncü Kez Kapatılmaktan Kurtuldu

27 Mayıs 1960'da 12 Eylül 1980'de iki kez darbeciler tarafından kapatılan Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türk milletinin direnişi sayesinde 15 Temmuz gecesi üçüncü kez kapatılmaktan kurtuldu.

Bugüne kadar 15 Temmuz darbe girişimini, devam eden yargılamaları, devlet içinde hala devam eden FETÖ'cü temizliği gibi meseleleri adli boyutuyla tartıştık ve tartışıyoruz. Evet doğrusu bu. Devlet içinde son FETÖ'cü temizlenene kadar mücadelenin etkili bir şekilde devam etmesi de gerekir. Ama yıllar geçtikçe 15 Temmuz'un

anlamı üzerinde de yoğunlaşmalıyız. Bunun anlamını kavramalıyız ki; mücadelenin yalnız adli bir olay olmaktan çıkıp bin mana bir anlam kazanması sağlanmalı.

İşte bu yüzden, 15 Temmuz şehidi Batuhan Ergin'in mesajı ile bu yazıma başladım.

Çünkü, Batuhan Ergin hiçbir siyasi düşünce içine girmeden, bana ne demeden, mahallesine ters düşmek pahasına FETÖ darbesine hesapsızca canını vererek direndi. Çünkü o gece yaşadığı Ortaköy'de öbek öbek insanların marketlerden erzak peşinde olduğunu, makarna, ekmek peşine düştüklerini, bankamatik kuyruklarına girdiklerini gözleriyle gördü. Oysa o da bakkaldan bir şeyler alıp evine gitmeyi biliyordu. Ama o ne kendini ne ailesini ne de evine erzak almayı düşündü. Devletin tehlikeye düştüğünü gördü.

En Anlamlı Mesajlardan Birisi

O gece yaşadığı bu iki olayı kafasında birleştirdi ve sosyal medya hesabından, biraz da erzak peşinde koşanlara sitemini de içerecek şekilde, "Eve erzak almaya değil devletimize sahip çıkmaya geldik" mesajını paylaştı. Sadece mesaj atıp kenara da çekilmedi, yanındaki arkadaşlarının uyarısına rağmen, "Ne olacak en fazla şehit oluruz" diyerek kurşunların önüne kendisini attı. İşte 15 Temmuz'un bana göre anlamı budur.

Devletin üniformasını giyen, devletin ekmeğini yiyen FETÖ mensupları ihanete kalkışmışken, elinde hiçbir şeyi olmadan devleti onların elinden kurtarmak için öne atılan yiğittir Batuhan ve onunla beraber şehit olanlar.

Ne mutlu onların fedakarlığına layık olanlara....

Ruhunuz şad, mekânınız cennet olsun şehitlerimiz.

Korkakları da Gördük Cesurları da

15 Temmuz gecesi, hain ile vatanseveri, korkak ile cesuru gösteren bir geceydi. Birileri tarafından sürekli "makarnacı" diye aşağılanan insanlar darbeye direnirken, onları aşağılayanlar o gece marketlerdeki son makarnaları yağmalyordu. Yani 15 Temmuz gerçek "makarnacıların" kim olduğunu da gösterdi. Darbecileri balkonlardan alkışlayanları, darbecilere tek bir laf etmeyen

en küçük direniş göstermeyenleri, güçleri ancak minarelerden sela okuyan hocaları ve müezzinleri tartaklamaya yumruklamaya yeten korkak fırsatçıları da gösterdi.

Unutmayın Yoksa Acınacak Hale Gelirsiniz

Bugün, FETÖ tehlikesi farklı boyutlarıyla devam ediyor. Şehitlerimizin fedakarlığına layık olmak için mücadele etmek herkesin vatandaşlık görevidir. Bazen FETÖ'nün kötülüklerini hatırlatırken, "Acımayın yoksa acınacak hale gelirsiniz" denir. Evet bu yönü budur ama ben bu söz şöyle değiştiriyorum; Unutmayın yoksa asıl unutursanız acınacak hale gelirsiniz"

Halen firari olan FETÖ'cülerin tek amacı da budur, unutmanız. Yaptıkları kötülükleri unutursanız, onlar size yaşadığınız hikayeyi yeniden yazacaklarını ve sizi buna inandıracaklarını umuyorlar.

O yüzden FETÖ ile mücadelenin en önemli kısmı budur; unutmamak. Yaptıkları kötülükleri, ihaneti ve tabii şehitlerimizi ve gazilerimizi. Unutmamak, hatırlamak, onları yaşatmanın ve mücadelenin başlangıcıdır.

Emperyalizme Karşı Direniş

15 Temmuz'u Türkiye'nin emperyalizme karşı direnişinin sembollerinden birisi olarak da görmeliyiz. Halen FETÖ terör örgütünün elebaşı, yönetici ve üyelerine sahip çıkan onları topraklarında barındıran Amerika Birleşik Devletleri'nin, onun yanında olan Avrupa ülkelerinin 15 Temmuz gecesi ve sonrası tutumları bu konuda bize önemli bilgiler veriyor. Aynı zamanda NATO'da Türkiye ile beraber ittifak yapan bu ülkeler, 15 Temmuz sırasında FETÖ darbesine açık

gizli destek vermişlerdir. Gecenin ilerleyen saatlerine kadar ABD yönetiminden darbe karşıtı bir açıklama gelmemiştir. Oysa ABD ve Avrupa ülkeleri ağızlarından “demokrasi” kelimesini düşürmezler. 15 Temmuz’da demokrasi doğrudan tehdit altında ve bir halk direniyorken, sözde medeni ülkeler sessizce olan biteni izliyordu. Hatta o gece NATO üssü olan İncirlik’ten kalkan uçaklar darbeye katılırken NATO karargahlarından en ufak müdahale gelmiyordu. Sessizlik, darbenin başarılı olmasını bekleyenlerin tutumuydu.

Nitekim, darbenin üzerinden bir hafta geçmişti ki, ABD Merkez Komutanlığı (CENTCOM) Başkomutanı Joseph Votel bu üzüntüsünü dile getiriyordu;

“Türkiye’de ABD’ye yakın askeri personeller hapse atıldı” dedi. ABD’nin Colorado eyaletinde bir forumda “Başta askeri personel olmak üzere birçok Türk lider ile ilişkimiz devam ediyor” şeklinde konuşan Votel, darbe girişiminden sonraki gözaltı ve tutuklamalardan sonra bu ilişkinin devamından şüphe duyduğunu dile getirdi. Ama asıl bombayı Ulusal İstihbarat Direktörü James Clapper de patlattı. Votel’in sözlerini destekler nitelikte ifadeler kullanan Clapper, “Türk Ordusu içindeki muhataplarımızı kaybettik” dedi. Sadece onlar mı? Şimdilerde ABD Dışişleri Bakanı olan Pompeo’nun sözlerini hatırlıyor musunuz? İran Dışişleri Bakanı Cevad Zarif, darbeye karşı direnen Türk halkını övdüğü Twitter mesajında, “Türk halkının demokrasiyi ve seçilmiş hükümetini cesurca savunması, bölgede darbelere yer olmadığının ve benzeri teşebbüslerin de başarısızlığa mahkum olduğunun kanıtıdır.” demişti.

Daha darbenin yaşandığı o gece yeni ABD Başkanı tarafından CIA Başkanlığı’na önerilen Mike Pompeo Zarif’e şu cevabı yazmıştı; “İran da Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın hükümeti kadar demokratik... Her ikisi de İslamcı totaliter bir diktatörlük.”

FETÖ’nün Dostu Emperyalizm

Pompeo bugün Amerikan Dışişleri Bakanı, görevi değişti ama geçen dört yıl Türkiye, 15 Temmuz darbe girişimi ve FETÖ konusunda kafasının değiştiğini söyleyemeyiz. Öyle olsa Türkiye ile 1980 yılında “Suçluların iadesi anlaşması” gereği FETÖ elebaşını ve örgüt yöneticilerini Türkiye’ye iade ederdi. FETÖ

elebaşının ABD’de yaşıyor olması, resmi makamlar tarafından korumasının sağlanması ABD’nin terör örgütünün yanında olduğunu, onu hala kullanma amacında olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Benim bildiğim FETÖ elebaşı Gülen hakkında toplam 7 kez iade talepnameşi gönderildiği halde bir tanesinin kapağını bile açmayan ABD yönetimi, 15 Temmuz darbe girişimine kalkışan terör örgütünün yanındadır. Tıpkı, 40 yıldır kan akıtan terör örgütü PKK’nın yanında olduğu gibi.

Traji-komik bir örnek vereyim; ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden darbeden 40 gün sonra geldiği Türkiye’de şu yorumu yapmıştı; “Biz olaylar olurken (15 Temmuz darbe girişimi) bunun gerçek olup olmadığını veya bir internet oyunu olup olmadığını, ciddi olup olmadığını anlayamadık” demişti.

Avrupa’nın tutumu da aynısıydı. Tüm deliller FETÖ darbe girişimini ortaya dökerken, Alman İstihbarat Başkanı, “15 Temmuz darbe girişiminin arkasında Gülen Yapılanması’nın bulunduğu ikna olmadık” diyordu.

Bu açıklama daha sonra tüm Avrupa’nın tutumu haline geldi.

Amerika, FETÖ elebaşını ve örgüt yöneticilerini korurken, Almanya başta Avrupa ülkeleri FETÖ üyelerini himayesi altına aldı.

Bu, FETÖ’nün emperyalistlerin kullandığı bir istihbarat ve operasyon örgütü olmasından kaynaklanıyor. 15 Temmuz’dan önce FETÖ yapılanması hakkında oldukça ağır yazılar yayınlanan, programlar yapılan Avrupa medyası tam bir sessizliğe gömüldü. Bırakın FETÖ’ye, 15 Temmuz darbe girişimindeki rolüne bile değinmediler.

Dolayısıyla, yalnızca FETÖ’nün tek başına Türkiye’ye karşı bir darbe girişimi ile değil, emperyalizmin saldırısı ile karşı karşıyayız.

Bunu en iyi gören de Türk milleti oldu. İşte 15 Temmuz Türkiye’nin bu konudaki bakışını da değiştirdi.

Artık düşman da “dost görünümlü düşman da” belliydi.

15 Temmuz’a kadar yapılamayan operasyonlar bu tarihten bir ay sonra gerçekleştirilmeye başlandı. Darbe girişinin bastırılması ve TSK içindeki FETÖ unsurlarının kısmen de olsa tasfiye edilmesiyle, Suriye topraklarında terör örgütü PKK’ya yönelik Fırat Kalkanı Operasyonu

gerçekleştirildi. Onu, Zeytin Dalı ve Barış Pınarı Harekâtı izledi. Türkiye, geçen dört yıl içinde kara sınırlarının güvenliği yanında deniz sınırlarında da hak ve güvenliğini korumaya yönelik çok önemli adımlar attı. Mavi Vatan kavramı bunun adı oldu. Libya operasyonu bölgede barışın ve Türkiye'nin haklarını korumanın sınırlarının nereden başladığını gösterdi. Ve Türkiye tüm bunları yaparken, hep meşru, hukuki, şeffaf ve ahlaki davrandı.

15 Temmuz'dan Ayasofya'nın Açılışına

15 Temmuz'un dördüncü yılındayız ve işte tam bugünlerde Türkiye çok önemli bir adım attı. 1934 yılından beri müze olarak kullanılan Ayasofya, 10 Temmuz günü Danıştay'ın kararı ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle camii hüviyetine tekrar kavuştu.

Bu karar da tüm anlamıyla Türkiye'nin özgüveniyle ilgilidir. Daha birkaç yıl önce Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından Ayasofya'nın ibadete açılmasının çok da gerekli olmadığı, karşısındaki Sultanahmet Camii'nin bile doldurulamadığı söylendi. Evet o, o günün söylemiydi ve bugün her şey değişti.

29 Mayıs 2020 günü İstanbul'un Fethi

kutlamaları çerçevesinde Kur'an okunmasına Yunanistan'dan gösterilen tepki ve buna yönelik Türk milletinin duruşu, yargıyı da siyaseti de etkiledi.

Ayasofya'nın tekrar camii hüviyetini kazanması sürecinde, başta Amerika, Rusya, Avrupa ve tabii Yunanistan konuştu. Hepsi de hadsiz sözlerle Ayasofya'nın camii olarak açılmasına karşı çıktılar. Evet onlar konuştu ama Türk milletinin dediği oldu.

Aslında Türk milleti, arkasında emperyalizm duran FETÖ ihanet darbesine karşı son sözünü, 251 şehit ve 2 bin 293 gazisiyle ve sokağa çıkan milyonlarca yürekle söyledi.

Tüm bunları ard arda koyun, 15 Temmuz'un ve 15 Temmuz direnişinin hala devam ettiğini göreceksiniz.

Kulak verin milletin yüreğine o cesur sesi duyacaksınız.

FETÖ'nün Yargıya Etkisi ve 15 Temmuz Darbe Yargılamalarında Son Durum

Tuğba SAĞLAM
Avukat
Ankara Barosu

Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) Yapılanması ve 15 Temmuz'a Giden Yol

Ülkemizde yaşanan en büyük hainliğin tarihi olarak hafızalarımıza kazındı 15 Temmuz 2016. Milletini kendi askerine vurduran, meclisini bombalayan, kardeşi kardeşe kırdıran, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni emperyalist güçlerin adına işgal etmeyi hedefleyen ve hatta başarılı olunmazsa Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni tarih sahnesinden silmeyi dahi göze alan kanlı bir vahşetin tarihi.

O gece ülkemizde yaşanan olayların vuzuha kavuşabilmesi ve darbe girişiminin anlaşılabilmesi için öncelikle darbe girişiminin örgütsel faili olan Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) yapısının ve devlet kurumlarındaki yapılanmasının en azından genel hatları ile anlaşılması gerekmektedir. Darbe yargılamalarına konu olan tüm ağır cürümler, örgütün ideolojik yapılanmasının bir sonucu olmakla, sebep anlaşılmadan sonuçla ilgili sağlıklı ve hukuki bir değerlendirmenin yapılamayacağı izahtan varestedir.

Dini duygular insanın en kolay istismar edilebilecek duygularıdır. 15 Temmuz 2016'ya çıkan yolun inşasında kullanılan da ülkemiz insanının tertemiz inançları, dini ve milli duygularıdır.

Örgüt, Anadolu'nun her yerinde hassas dini değerleri kullanarak girdiği kapılardan özellikle maddi güçlükler nedeniyle ailelerinin okutmakta zorlandığı zeki çocukları okutma ve hatta sonrasında iş sahibi yapma vaatleriyle

kendi bünyesine katarak çıkmış, tertemiz zihinleri daha çocuk yaştan itibaren İslâm'ın temel bilgi kaynaklarının önüne koyduğu sözde dini söylemler, rüyalar, gizemli hikâyeler aracılığıyla aldatıp efsunlamış ve tüm bunların sonucunda masum kitlelerden hastalıklı bir zihniyet oluşturmıştır.

Kendisini dini bir oluşum olarak kamufle eden örgütün oluşturduğu bu robotik ve hastalıklı zihniyet, örgüt üyelerinin kendi akıl ve iradelerini kullanmadığı adeta akıllarını kiraya verdiği, İslamiyet'in özü ile hiçbir şekilde bağdaşmayan, örgüt liderine sorgusuz bir teslimiyet halinde zuhur etmiştir. Takiyeyi her şeyin üzerinde gözetken örgüt, bu yapılanması sayesinde uzun yıllar asıl hedeflerini din kisvesi altında gizleyebilmiştir. Bu durum darbe yargılamalarında açıkça gözler önüne serilmiştir.

Milli Güvenlik Kurulu Kararı ile terör örgütü olarak kabul edilen örgütün amaçları ile amaçlarına ulaşmak için kullandığı yol ve yöntemler Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin 24.04.2017 tarihli 2015 / 3 E., 2017 / 3 K. sayılı tarihli kararıyla izah edilmiş, örgütün silahlı bir terör örgütü olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Örgüt; bürokrasi, üniversiteler, yargı teşkilatı, emniyet teşkilatı, silahlı kuvvetler ve devletin diğer organlarına üyelerini sistematik olarak yerleştirmiş yahut yerleşmiş olan kişileri türlü yöntemlerle bünyesine katarak güç elde etmiştir. Örgüt, gizli emelleri uğruna, takiyeci yapılanması ile en hassas kurumlarına kadar tüm devlet teşkilatlanmasında paralel bir ağ örmüştür.

Örgütün Yargı Yapılanması ve 15 Temmuz'da Türk Yargısının Vaziyeti

Yargı teşkilatı, güvenlik birimlerinden sonra örgütün en çok kadrolaştığı kurum olarak karşımıza çıkmaktadır. Devlet teşkilatlanması içinde önemli bir güce eriştiğini düşünen ve hedeflerine ulaşmak için kadrolaştığı kurumları araçsallaştırmakta bir sakınca görmeyen örgüt, öncelikle yargıyı araçsallaştırma yolunu tercih etmiştir (Aydın, 2019: 43).

Örgüt yargıdaki yapılanmasını, emniyet teşkilatı içinde organize suçlarla mücadele ve istihbarat birimlerinde mutlak hâkimiyet kurduktan sonra harekete geçirmeye başlamıştır. Hakim ve savcı sayısının ve adliye içerisindeki idari personelin toplamının neredeyse üçte birini kendi mensuplarından oluşturmuştur. Kolluk kuvveti olan Jandarma Teşkilatı'ndaki örgütlenmeleri ile TİB ve TÜBİTAK'taki örgütlenmelerinde hakimiyet kurduktan sonra adliye ile koordineli operasyonlar yapmaya başlamışlardır (Gül ve Yılmaz, 2017: 83).

7 Şubat 2012'de örgüt, yargı içindeki gücünü kullanarak MİT Müsteşarı Hakan Fidan'a yönelik bir operasyon düzenlemiş, özel yetkili savcı tarafından MİT müsteşarı ve beş MİT yöneticisi şüpheli sıfatıyla ifadeye çağırılmıştır. Bu olay ile seçilmiş hükümete karşı resmen savaş başlatılmıştır. Bu olayın ardından MİT ve MİT Müsteşarları ile ilgili kanun değişiklikleri yapılmış, KCK soruşturması özel yetkili savcıdan alınmıştır (Tunç ve Atılgan, 2018: 96).

Yine 17-25 Aralık 2013 tarihinde Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, ailesi ve bir kısım hükümet üyelerine yönelik yetkisiz olarak yürütülen veya daha sonra adli bir operasyona dönüşen soruşturmalar da örgütün yargıyı araçsallaştırması hususundaki en dikkat çekici örneklerinden biridir (Aydın, 2019: 43). 17-25 Aralık operasyonları örgütün emniyet ve yargı yapılanmalarının iş birliği ile gerçekleştirilen bir yargı darbesi girişimi olarak nitelendirilebilir. Operasyonlarla örgütün devlet kurumlarına büyük ölçüde sızdığı ve yaklaşık yarım asırdır süren örgütlenmenin siyasi iktidarı ele geçirme amacıyla olduğu ortaya çıkmıştır (Ateş ve Akpınar, 2017: 9).

Örgütün yargı yapılanması sızmaya çalıştığı diğer devlet kurumlarındaki üyelerinin faaliyetlerini daha rahat biçimde gerçekleştirebilecekleri hukuksal zemini hazırlamanın yanında örgütten olmayanlara karşı kullandığı bir silah olmuştur. Yürütülen illegal operasyonlar dışında çeşitli iftira ve şantaj araçlarını da devreye sokarak örgüt ile bağı bulunmayan yargı mensuplarının tasfiyesini kolaylaştırıcı eylemler yapılmıştır (Uzun, 2016: 74- 75).

Örgütün yargı yapılanması ilk derece mahkemelerinden Cumhuriyet savcılıklarına, mahkeme kalemlerinden yüksek mahkemelere, Adalet Bakanlığı bürokrasisi

ile Hakim ve Savcılar Kurulu'na kadar uzanmaktadır.

2014 yılında örgütle mücadelede en kritik eşik, HSK seçimleri olmuştur. Örgütün seçimleri kazanması, yürütme ve yargı üzerinden kendisine yönelik tehditleri yüksek bir meşruiyetle yargı kılıfı altında bertaraf etmesi ve iktidarla mücadelesinde bir adım öne geçmesi, örgütle mücadeleyi savunan iradenin kaybetmesi ise mücadelede elinin kolunun bağlanması ve nihayetinde mücadelenin akamete uğraması anlamına geliyordu (Aydın, 2019: 43).

HSK seçimleri, örgütün yargı yapılanmasının büyük oranda deşifre olmasını sağlamıştır. Örgüt bu seçimleri kazanabilmek için tüm gücüyle çalışmıştır. Yargı teşkilatında ortalama 4500 civarı mensubu olduğu değerlendirilen örgüt, seçimlerde oy alabilmek için ayrı listeler çıkardığı gibi, bazı üyelerini de rakiplerin oyu bölünsün diye bazı bağımsız adaylar olarak seçime sokmuştur (Gül ve Yılmaz, 2017: 83).

Örgütün gerçekleştirdiği illegal operasyonlardan sonra yargıda tahmin edilen gücüne karşı Yargıda Birlik Gurubu altında toplanan değişik görüşlerden yargı mensupları, aralarındaki görüş ayrılıklarını ve geçmişte yaşanan bir kısım sorunları göz ardı ederek, ülkenin geleceği ve demokratik hukuk düzeninin bekası için örgüte karşı birlikte mücadele etme kararı aldılar (Aydın, 2019: 43).

Sonuçta az bir farkla seçimi Yargıda Birlik Grubu kazandı. Bağımsız olduğunu söyleyen bu adayların aynı kişilerden ortalama 4800 oy almaları bile örgütün yargıda nasıl bir güce sahip olduğunun en somut delilidir (Kamu Denetçiliği Kurumu, 2016: 470-472).

Seçimin kazanılması örgütün yargı yapılanması ile mücadele anlamında hukuk devletinin korunması açısından bir dönüm noktası niteliğinde olmuştur. Zira devletin, örgütün tasallutundan kurtulma mücadelesinde çok önemliydi ve bu vesileyle hayati bir eşik aşılmış oldu. Örgüt, HSK seçimlerini kaybetmekle kalmamış yargıdaki unsurlarının neredeyse tamamının da deşifre olmasıyla büyük bir kayıp yaşamıştı. HSK seçimlerini çok önemseyen örgüt, açıktan bir mücadeleye yönelmek zorunda kaldığından gizli, saklı ve uyuyan hücrelerini deşifre etmek zorunda kaldı. Darbe girişiminin olduğu 15 Temmuz 2016 tarihinde Örgüt

mensubu olan hakim-savcılarının tamamına yakını görevdeydi. Sınırlı sayıda hâkimsavcı ise açığa alınmıştı. Meslekten ihraç edilen kimse ise yoktu (Aydın, 2019: 44).

Darbe girişiminin bastırılmasının ardından yargıya yönelik de operasyon başlatılmış, 2 bin 745 hâkim ve savcı hakkında gözaltı kararı verilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, terör örgütü üyeliği suçundan 140 Yargıtay, 48 Danıştay ve 5 HSYK üyesi hakkında da gözaltı kararı alınmıştır.

Darbe girişiminin başlamasının ardından örgüt üyesi hakim-savcılar da darbenin başarılı olması adına kendilerine düşen görevleri yerine getirmek için gece geç saatlerde adliyeye gitmeye başlamışlardı. Daha sonra soruşturmalarda elde edilen delillere göre, örgüt üyesi hakim-savcılarının çoğu bir darbe girişiminin olacağından haberdardı.

Darbe girişiminin başarısız olduğu anlaşılan 16 Temmuz 2016 tarihi sabah saatlerinde ise yargı mensupları için bu defa ikili bir mücadele başlamıştı. Bir yandan darbe girişimine katılanlara yönelik mücadele yürütülürken diğer yandan örgüt üyesi olan meslektaşlarıyla mücadele etmek zorundalardı. Mesele demokratik hukuk devletini korumak olunca örgütün yargıdaki büyük gücüne karşı kararlı bir mücadele başlatılmış ve girişimin başladığı ve henüz başarısız olup olmayacağının bilinmediği hatta başarılı olma ihtimalinin yüksek gözüktüğü saatlerde darbeye teşebbüs eden örgüt mensubu darbeciler hakkında soruşturma başlatılmış ve bu durum kamuoyuyla paylaşılmıştı (Aydın, 2019: 44). Darbenin başarılı olması halinde bedeli canla ödenecek olmasına karşın sergilenen bu tavır 15 Temmuz'da gösterilen tüm darbe karşıtı duruşlar gibi emsalsizdi.

Yargılamada Karşılaşılan Güçlükler, Örgütün Savunma Stratejisi ve Adil Yargılanma Tartışmaları

Darbe girişiminin başladığı ilk saatlerde başlayan adli soruşturmalar, darbe girişiminin başarısız olduğunun anlaşılması üzerine hızlanmış olsa da delillerin toplanması ve darbecilerin gözaltına alınması kolay olmadı. Darbe girişimine katılan askerlerin çoğu ve örgütün üst düzey sivil yöneticileri, darbenin merkez üssü Akıncı Üssü'nde toplanmıştı. 16 Temmuz sabah saatlerinde delilleri

toplamak için üsse gelen Cumhuriyet Savcısı içeri alınmadı. Genelkurmay'dan gelen askeri savcının içeriye girmesine müsaade edildi ancak içeriye girilmesine müsaade edilen askeri savcı da örgüt mensubuydu. Askeri savcı, Akıncı Üssü'ndeki diğer darbeci askerlerle saatlerce delil imha etti. Tanık beyanlarına göre birçok dijital delil, cep telefonu, basılı kâğıt, kamera görüntüleri, harddiskler yakılarak imha edilmişti. Benzer eylemler güvenlik nedeniyle bir süre girilemeyen diğer kışlalarda da yaşanmıştı. Örneğin; Genelkurmay karargâhında kamera görüntülerini ihtiva eden harddiskler ve diğer dijital deliller tankların paletleri altında ezilmişti. Yine de örgütün tüm çabasına rağmen darbe girişimini aydınlatacak birçok delil ele geçirilmişti. Özellikle itirafçı olan askerlerin beyanları birçok hususu vuzuha kavuşturmuştu. Toplanan deliller, darbenin FETÖ tarafından planlandığını ve hayata geçirildiğini işaret ediyordu (Aydın, 2019: 45). Yargılamalar başladığında ise Türk yargı tarihinde emsali görülmemiş kalabalık sanıklı dosyalar, organize hareket eden örgüt üyelerinin algı oluşturma çabaları, ortak savunma ve yargılama uzatma stratejisi gibi hususlar karşılaşılan güçlüklerden bazılarıdır.

Türkiye genelinde başta Ankara ve İstanbul olmak üzere birçok ilde darbe girişimine yönelik yürütülen yargılamalarda soruşturmaların, eylemlerin yoğunlaştığı askeri ve sivil alanlar da dikkate alınarak tasnif edilmiş olması, (örneğin 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'nde gerçekleşen olaylar için ayrı bir kamu davası, Donanma Komutanlığı'nda gerçekleşen olaylar için ayrı ayrı kamu davası açılmış olması) birbiriyle bağlantılı sanıkların bağlantılı eylemler nedeniyle aynı davada yargılanmaları sağlandı ve yargılamaların yürütülmesi kolaylaştı (Aydın, 2019: 45).

Türkiye genelindeki birçok eylemi ve faillerini kapsayan ve Ankara'da açılan iki ana dava olan Genelkurmay Çatı Davası ve Akıncı Üssü Davası darbe yargılamalarında büyük öneme sahiptir. Genelkurmay Çatı Davası'nda, Türkiye genelinde darbeyi sevk ve idare eden ve savcılıkça yurtdışı sulh konseyi üyesi olmakla itham edilen yönetici sanıklar ile genelkurmay kararında yaşanan eylemlerin failleri yargılanmış olup bu dava karara bağlanmıştır. Akıncı Üssü Davası'nda ise Türkiye genelindeki tüm hava üslerinde ve Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nda

darbe girişimi kapsamında suç işlediği iddia edilen sanıklar yargılanmakta olup henüz sonuçlanmamıştır. Bu davanın bir özelliği de Adil Öksüz başta olmak üzere sivil imamların bu davada yargılanıyor olmasıdır. Adil Öksüz TSK imamı, Kemal Batmaz Hava Kuvvetleri İmamı, Nurettin Oruç Jandarma Genel Komutanlığı imamı, Hakan Çiçek Deniz Kuvvetleri İmamı, Harun Biniş de üst düzey sivil imam olduğu ve darbe girişimini yönettikleri iddiasıyla yargılamaları sürmektedir. Adı geçen sivil imamların tamamı darbe gecesinde Akıncı Üssü'nde bulunmaktaydı ve darbe girişimi kapsamında önemli emir ve talimatları, Pensilvanya'da yaşayan örgüt lideri Fethullah Gülen'le koordine bir şekilde verdiklerine dair birçok delile ulaşılmıştı. Dolayısıyla Türkiye genelindeki tüm darbe davalarında 1 numaralı sanık olarak Fethullah Gülen gösterildi (Aydın, 2019: 46).

Darbe sürecini kontrol amacıyla doğrudan Fethullah Gülen'e bağlı olan ve TSK İmamı olarak nitelendirilen Adil Öksüz'ün sürecin yönetildiği Ankara'nın Kazan ilçesindeki Akıncılar Üssü'nde yakalanması, tankların içinde daha önce FETÖ mensubiyetleri nedeniyle Emniyet Müdürlüğü ile ilişkileri kesilmiş polis amirlerinin yakalanması, süreçte TUBİTAK uzmanlarının ve yargı mensuplarının aktif rol oynamaları, 15 Temmuz'da ordunun bir örgütsel yapının vurucu kanadı olarak işlev gördüğünü ortaya koymaktadır (Alkan, 2016: 258).

Bu davalarda örgüt üyesi sanıklar örgüte yüksek bir aidiyetle hareket etmiş, hiçbir insani, dini veya milli bağlılıkları olmadığını bir kez daha gözler önüne sermişlerdir. Örgüt üyelerinin profiline bakıldığında örgütün korunması ilk öncelik olup bunun için her şeyi feda edebilecekleri gibi bu uğurda hiçbir ilkeye bağlı kalmaksızın istisnasız her türlü güç unsuruyla iş birliği yapabilirler. Örgütün korunmasında her türlü yöntem meşrudur. Bu doğrultuda atılacak ahlaki, insani ve İslami hiçbir sınırlama söz konusu değildir. Bu amaç doğrultusundaki hareketleri örgüt "hizmet için her şey mübahdır" mottosu ile meşrulaştırılmaya çalışılmıştır (Tunç ve Atılgan, 2018: 99).

Sanıkların genel stratejisi gerçekleri saptırmak ve farklı bir algı oluşturmaya yönelik sistemli bir stratejiydi. Bu strateji, kuşkusuz örgüt tarafından belirlenmiş ve

sanıklara empoze edilmişti. Bu stratejiyi şu şekilde ifade etmek mümkündür: "gerçeğin küçük parçalara bölünerek yok edilmesi, parça parça yalanların mantıklı ve tutarlı bir şekilde bir araya getirilerek gerçeklik algısı oluşturulmasıdır." Parçalara bölünerek yok edilmesi gereken gerçek, "15 Temmuz darbe girişiminin bir FETÖ darbesi olduğu ve bu kapsamda icra edilen vahim eylemlerdir." Oluşturulması gereken sahte gerçeklik algısı ise "15 Temmuz darbe girişiminin, Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından planlanan kontrollü bir darbe olduğu" hususudur. Bu strateji çerçevesinde sanıkların yüzlerce parçaya bölünmüş gerçeğin hangi bölümünü karartacağı örgüt tarafından belirlenmiş ve yine oluşturulmak istenen gerçeklik algısı için hangi yalanların kim tarafından söyleneceği tek tek tayin edilerek sanıklara bildirilmiştir. Sanıkların büyük bir çoğunluğu yukarıda ifade edilen stratejiye gözetilmesine alındığı andan itibaren riayet ederken, bir kısmı da değişik nedenlerle gerçekleri ilk aşamada olduğu gibi anlatmıştı. Görece olarak sayıca az olan ikinci gruba giren sanıklar, ilk ifadelerinde özellikle 15 Temmuz darbesinin FETÖ ile ilişkisi açısından çok çarpıcı ve detaylı bilgiler vermişlerdi. Ancak bu gruba giren sanıkların çoğu da mahkeme aşamasında önceki ifadelerini ret etmişlerdir (Aydın, 2019: 47).

Örgüt üyesi darbeci sanıkların savunmalarında ortaya koydukları ortak stratejiler ise örgütten talimat aldıklarını açıkça gözler önüne sermektedir. Örgüt mensubu sanıklar genel olarak Cumhuriyet Savcılığı huzurunda ve kollukta verdikleri ilk ifadelerini kesin bir dille reddederek ilk ifadeleriyle çelişkili ve kurgulanmış olduğu anlaşılan ifadeler vermişlerdir. Çoğunlukla eylemlerini emir komuta zinciri içerisinde gerçekleştirdiklerini ve darbe girişiminden haberdar olmadıklarını, tatbikat amacıyla ilgili yerlere gittiklerini ifade etmişlerdir.

Sanıkların inkâr savunmaları öyle gerçeküstü bir boyut almıştır ki Akıncı Üssü Davası'nda üste olmadığını ileri süren sivil yönetici sanıklar çapraz sorgu aşamasında duruşma salonlarındaki dev ekranlarda kendilerine gösterilen görüntülerindeki kişilerin dahi kendileri olmadığını ileri sürmüştür.

Delillerin örgütün diğer üyelerince imha edildiğini düşünen ve savunmalarını inkâr

üzerine kuran sanıkların bu savunmaları kendilerine görüntülerinin gösterilmesi ile çürütülmüştür. Özellikle Genelkurmay Çatı Davası ve Akıncı Üssü Davası'nda çapraz sorgu aşamasında komisyon bilirkişi raporu görüntüleri sanıkların savunmalarını dayanaksız bırakmıştır. Sanıklar ayrıca örgütün kendilerine verdiği kurtuluş ümidi ile inkâr taktiklerine savunmalarını olabildiğince uzatarak davayı sürüncemede bırakma taktiklerini eklemiştir. Örgütün yöntemlerinden biri olan uydurma hikayeler, rüyalar ve gizemli mesajlarla sanıkların umutları canlı tutulmaya çalışılmış ve ümitsizliğe kapılarak yeni itirafçıların çıkmasının önüne geçilmiştir. Günlerce süren savunmalarda darbe girişimi ile ilgili yargılama konusu olayların anlatılması yerine kişisel, ailevi hayat hikayeleri ve hatta zaman zaman anne babalarının, evliliklerinin, çocukluklarının geçtiği hikayeler anlatılmış, yargılamalar uzatılmaya çalışılmıştır. Ayrıca algı yaratmaya, müştekilere yönelik tahrik edici söz ve davranışlarla sansasyonel olaylar çıkarmaya yönelik ortak eylemler yürütülmüştür. Tüm bu zorluklara rağmen yargılamalar adil yargılanma ilkelerine riayet edilerek tamamlanmış ve hatta sanıkların provokatif davranışlarına dahi müsamaha gösterilmiştir. Neticede yargılamaların büyük bir çoğunluğunda yerel mahkeme aşaması tamamlanmıştır.

Soruşturma aşamasından başından itibaren sanıklar isnat edilen suçlamalarla ilgili zamanında bilgilendirilmiş, savunmalarını bizzat ve müdafinin yardımını alarak yapmalarına olanak tanınmış, Emniyet, Savcılık ve Sulh Ceza Hakimliği'ndeki ifadeleri avukat nezaretinde alınmıştır.

Yargılama süresince silahların eşitliği ilkesine riayet edilmiş, sanıklara bilgi ve belgelere ulaşma noktasında iddia makamı ile ve müdahil tarafla eşit hatta daha kolaylaştırıcı yöntemlerle üstün haklar tanınmıştır. Hiçbir delil sanıklardan gizlenmemiş, sanıkların istedikleri delile istedikleri zamanda ulaşmaları için tutuklu bulundukları cezaevinde her türlü teknik imkân sağlanmıştır. Sadece iddia makamının ve katılan tarafın değil, sanıkları dinlenilmesini istedikleri tanıklar da dinlenmiştir. Sanıklar, dinlenen tanıkları ve müştekilere özgür bir şekilde sorgulamışlardır (Aydın, 2019: 49).

Darbe girişimin örgütle bağıni ortaya

koyan beyanlardan, örgütün telkini ile yargılama aşamasında vazgeçilmesi birçok davada hukuken sonuç doğurmamıştır zira bu beyanların çoğunluğu savcının ve mahkemenin huzurunda avukat nezaretinde alınmıştır. Kollukta alınan bir kısım ifadeler de eksiksiz olarak avukat huzurunda alınmıştır. Ancak ilk derece mahkemelerinde bu stratejinin işe yaramaması örgüt için o kadar da öneme sahip değildi. Çünkü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne kadar uzanacak kapsamlı bir strateji ile hareket ediliyordu. Kaldı ki mahkeme kararları kadar algıda önemliydi (Aydın, 2019: 48).

Yargılamalarda Geline Aşama

Türkiye genelinde görülmekte olan 289 darbe davası bulunmakta olup bunlardan 275'inde yerel mahkemelerce yapılan yargılama sona ermiş ve karar verilmiştir. 14 darbe davasının yargılaması ise halen devam etmektedir.

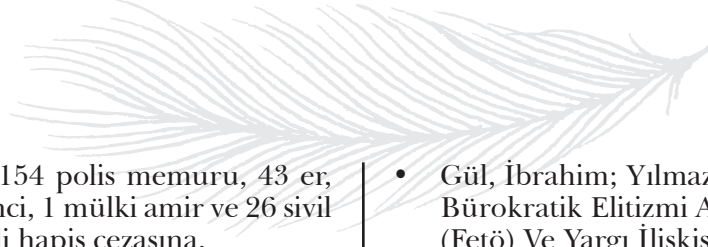
289 davadan 57 tanesi Ankara mahkemelerinin, 56 tanesi İstanbul mahkemelerinin yetkisi dahilinde olup kalan 176 dava ise Türkiye genelinde diğer illerde görülmüştür.

Türkiye genelinde yapılan yargılamalarda sanıklara toplam;

- 17 sanık hakkında 141 defa, 1 sanık hakkında 140 defa, 1 sanık hakkında 137 defa, 2 sanık hakkında 28 defa, 31 sanık hakkında 4 defa, 4 sanık hakkında 3 defa olmak üzere toplam 1.315 defa ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası,
- 1.217 defa müebbet hapis cezası,
- 1.599 defa 1 yıl 2 ay ile 20 yıl arasında değişkenlik gösteren sürelerle süreli hapis cezası,
- 2.692 defa beraat kararı,
- 552 defa ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilmiştir.

Ayrıca Türkiye genelinde yapılan yargılamalarda sanıklardan;

- 72 general, 833 subay, 173 astsubay, 50 uzman çavuş, 4 polis memuru, 12 er, 61 askeri öğrenci ve 24 sivil hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına,
- 20 general, 412 subay, 137 astsubay, 164 uzman çavuş, 12 polis memuru, 91 er ve 346 askeri öğrenci hakkında müebbet hapis cezasına,
- 18 general, 674 subay, 258 astsubay, 367

uzman çavuş, 154 polis memuru, 43 er, 17 askeri öğrenci, 1 mülki amir ve 26 sivil hakkında süreli hapis cezasına,

- 20 general, 407 subay, 369 astsubay, 572 uzman çavuş, 32 polis memuru, 1.144 er, 90 askeri öğrenci ve 14 sivil hakkında ise beraatine kararı verilmiştir.

Karara çıkan darbe davalarının 4'ü kanun yollarına başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

İstinaf kanun yoluna başvurulmuş 90 davanın 25'i bozularak ilk derece mahkemesine gönderilmiş, geriye kalanların istinaf incelemesi devam etmektedir. Temyiz yoluna başvurulmuş 205 davanın 50'si onanarak veya düzeltilerek onanarak kesinleşmiş, 25'i ise bozulmuştur. Geriye kalan 130 dosyanın ise Yargıtay nezdinde temyiz incelemesi sürmektedir.

Davalardan 50'si Yargıtay'da onanması neticesinde 4'ü ise kanun yollarına başvurulmaksızın olmak üzere toplam 54 davada verilen karar kesinleşmiştir.

Özellikle çok sanıklı ve kapsamlı davaların yıllarca sürdüğü ve sonunda da davaların zaman aşımından düştüğü gerçeği karşısında darbe davalarının makul süre içinde sonuçlandırılmasında, mahkemelerin kesintisiz yargılama yapmasının ve hakimlerin insan üstü gayretlerinin etkisi büyüktür.

Kaynaklar

- Aydın, Hüseyin; "The Turkish Judiciary's Test with the Coup", Insight Turkey, (2019): 41- 53.

- Gül, İbrahim; Yılmaz, Sait; "Türkiye'de Bürokratik Elitizmi Anlamak, Pdy (Fetö) Ve Yargı İlişkisi", TURAN-SAM Uluslararası Bilimsel Hakemli Dergisi, (2017): 78-90.
- Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsmanlık), "Adalet Sistemimizin Sorunları, İyileştirilmesi ve Güvenirliğin Artırılması Hakkında Özel Rapor", (2016): 470.
- Tunç, Ahmet; Atılgan, Ali; "Paralel Devlet Yapılanmasının Kamu Kurumlarına Sirayeti ve Bürokratik Vesayet Darbesi", Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 15 (2018): 79-104.
- Ateş, Hamza; Akpınar, Aydın; "Üniversitelerdeki FETÖ Yapılanması: Türk Üniversitelerinden İhraç Edilen Akademisyenler Üzerine Bir Araştırma", Strategic Public Management Journal 3 (2017): 1-30.
- Uzun, Cem Duran; "FETÖ'nün Yargı Ayağı ve Hukuk: 15 Temmuz ve Sonrası", Kriter, Sayı: 4, (2016), 74-75.
- Alkan, Haluk; "15 Temmuz'u Anlamak: Parametreler ve Sonuçlar", Bilig (2016), 253-272.

15 Temmuz: Yeni Türkiye'nin Diriliş Destanı ve Ekonomik Çıkarımlar

İbrahim DEMİR, Ph. D.

Doç. Dr.

ULİSA & İktisat Bölümü

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Giriş

Türkiye, coğrafi konumu, tarihi ve kültürel zenginlikleri ile dünyanın en değerli topraklarından birinde hüküm sürmektedir. Sadece İstanbul için “bir sengine yek pâre Acem mülkü fedadır” diye boşuna dememiştir şair Nedim. Medeniyetler beşiğidir Türkiye. Ancak her değerli mülk gibi böylesine cennet güzeli bir vatanın üzerinde gözler. Aşığı da çoktur Türkiye'nin hasmı da. Yavaşlatmak ve insanlığın her zamankinden daha çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde medeniyet ışığını söndürmek için sonu gelmez oyunlar oynanmaktadır sürekli.

Türkiye’de yaşanan hadiselerin kökleri çok gerilerde ve derinlerdedir. 15 Temmuz hain darbe kalkışması da bunlardan biridir. 15 Temmuz diriliş destanını ve 15 Temmuz’u doğuran süreci doğru anlamamıza yarayacak yaklaşımlardan biri meselenin mikro ve makroekonomik dinamiklerini irdelemektir. Bu yüzden, dördüncü yıl dönümünde 15 Temmuz destanı ve yansımalarının milli birlik ve demokrasi bilinciyle ekonomik bir değerlendirmesini yapmak yerinde olacaktır. Bu değerlendirme, Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ve Paralel Devlet Yapılanması’nın (PDY) toplum, siyaset ve ekonomi üzerinde yaptığı tahribatı ekonomik etkinlik ve adalet prensipleri bakımından irdelemekte ve bir kayıp-kazanç muhasebesi yapmaktadır.

15 Temmuz Öncesi Sürecin ve 15 Temmuz’un Maliyeti

Ekonomik kalkınmışlık medeniyetlerin bekası için temel dayanaklardan biridir. Ekonomik kalkınma ise etkinlik ve adalet gibi iki temel prensipten beslenir. Diğer bir ifadeyle, uzun vadeli müreffeh bir toplum için bir ekonomide kaynaklar en değerli kullanım yerlerinde istihdam edilmeli; fırsat, kaynak ve çıktılarının dağılımı hakkaniyetçi olmalıdır. Bunun için ise sosyal, siyasal ve ekonomik piyasalar iyi çalışmalı, kaynakların en verimli kullanım yerlerine hareketini özendirmelidir. Piyasaların iyi çalışması demek ekonomik teoride bilinen herhangi bir müdahale gerekçesi yoksa ‘rekabetçi’ olmaları demektir. Bilinen istisnaları hariç, rekabetçi piyasalar genellikle etkin ve adildir. 15 Temmuz ihanetinde geline süreç incelendiğinde PDY’nin Türkiye’nin sosyal, siyasal ve ekonomik piyasalarındaki rekabet ve adalet ortamını bozduğu görülmektedir. PDY sıradan apartmandan kışlaya, özel sektörden kamu kesimine görünenin dışında gizli, örgütlü, yer altında bir ekonomik kaynak ayrımı ve dağılımı sistemi kurmuş; rekabeti ve değerler sistemini çökertmiş, toplumsal güveni yıkmıştır. FETÖ nedeniyle devleti devlet yapan savunma, istihbarat, emniyet, merkezi sınav sistemi, dış ticaret ve dış ilişkiler gibi unsurlar, tekeli ve kendinden başka hiç kimseye hayat hakkı tanımayan bir örgütün kontrolüne geçmeye başlamıştır. Sonuç olarak tek elden oy veren, tek elden fiyat biçen, tek elden alan ve tek elden satan, sadece bir grubun amaç ve çıkarları için kaynakları yönlendiren ve toplumu ahtapot gibi saran bir yapı ortaya çıkmıştır. Mizan bozulmuş, ‘bizdensen altın, değilsen çöpsün’ yaklaşımı en küçüğünden en büyüğüne her sosyal, ekonomik ve idari tercihin mihengi olmuştur. Onlarca yıl süren bu bozulma, ekonomi üzerinde etkinlik ve adaleti bozan yaygın ve yıkıcı etkilere sebep olmuştur. Sadece FETÖ/PDY üyesi ya da sempatizanı olduğu için değerlerinden daha yüksek pabaya alınıp satılan kaynaklar ‘tekel rantı’ elde etmiş, rant büyüdükçe örgüt güçlenmiş,

güçlendikçe de ilgi çekmiştir. Tekel rantı ile yoğrulan bu ihanet savrulması 15 Temmuz'da son bulmuştur. Bu süreci doğuran ve besleyen başlıca sebeplerden biri Osmanlı'nın son dönemlerinde daha da yoğunlaşan batıcılık düşüncesi ve tek parti döneminde yoğunlaşan İslam karşıtlığıdır. Batıcılık ve İslam karşıtlığının toplumda oluşturduğu derin tepki, toplumu din kaynaklı istismara maruz bırakmıştır. Yasaklanan ve baskılanan İslami eğitim ve pratikler, toplumu İslam'ın dahi tasvip etmediği ruhbanvari ve yeraltı çareler aramaya itmiştir. Bunun en son örneği, 'gerici' söylemini bölücü, dindarları ötekileştirici ve rant devşirici bir unsur olarak kullanan 28 Şubat dönemidir. Bu manada tıpkı PDY gibi kendisi de bir rantiyeci olan 28 Şubat, PDY'nin güçlenmesinin, 15 Temmuz'a götüren sürecin ve 15 Temmuz öncesi ve sonrası oluşan ekonomik kaybın bizatihi müsebbiplerinden biridir. İyi işleyen sosyal, siyasal ve ekonomik piyasalar doğaları gereği ranta ve güç konsantrasyonuna yol açmaz. Tek parti, 28 Şubat ve PDY örneklerindeki gibi nerede bir güç birikmesi ve tekelleşme var ise arkasında mutlaka rant, yani piyasa-üzeri bir değer üretme mekanizması aramak gerekmektedir. Bu yüzden tek parti dönemi, FETÖ/PDY ve 28 Şubat bu perspektiften yaklaşılmadıklarında tam manasıyla anlaşılamaz.

Rantın bir ekonomide kıt kaynakların üretken alanlara değil de rant arayışına yatırılmasına dolayısıyla da verimlilik ve üretkenliğin azalmasına neden olur. Bir toplum dumura uğratılmak isteniyorsa çalışmadan kazanmak, hak ettiğinden fazla almak, lisans ve imtiyazlarla zenginleşmek, eş-dost akraba kayırmacılığı vb. meşru kılınmalı ve yaygınlaşmalıdır. Görülecektir ki o toplumda girişimcilik ölecek, en verimli, en çalışkan ve en üretken kaynaklar çalışmayı ve üretmeyi bırakıp kısa sürede rant peşinde koşuyor olacaktır. İşte bu, tam da etkinlik ve adaletin bozulduğu, çöküşün başladığı andır. Cumhuriyetin ilk günlerinden itibaren yarım asırdan fazla Türkiye ekonomisinin canına okuyan ve toplumu fakirleştiren rant ekonomisi, sık sık tekrarlanan darbelerle, muhturalarla, 28 Şubat'la ve FETÖ ile zirve yapmıştır.

Her muhtıra ve darbe kendi rantiyesini ve rant etrafında konsantre olan güç odaklarını oluşturmaktadır. 15 Temmuz, bize bunun bir

son olması gerektiğini göstermiştir. Bu yüzden yapılması gereken sosyal, siyasal ve ekonomik hayatı rekabete ve yapıcı iş birliğine açmak ve bunu koruyacak tedbirleri almaktır.

Dini özgürlükler, şeffaflık, rekabet, iş birliği, liyakat, toplumsal güven, mülkiyet haklarının korunması ve hesap verebilirlik bir toplumun sosyal, siyasal ve ekonomik piyasalarının sağlıklı işleyişi ve nihai olarak da bekası için hayati öneme sahiptir. Aksi takdirde, kapalı devre sistemlerde PDY'de olduğu gibi kurulu devlet yapısına dahi kafa tutabilecek tekelleşmeler ve güç odakları oluşabilecek, bu oluşumlar kolay bir şekilde ihanete evrilebilecektir. Batı toplumlarının sözüm ona 'batı değerlerine' aykırı da olsa özellikle İslam dünyasında demokrasi yerine siyasi tekelleri ve diktatörleri desteklemelerinin nedeni kolay kontrol ve manipülasyon amacıdır. Zira tekellerin en önemli özelliklerinden biri, tekelin kontrolü sayesinde bütün piyasanın kontrolünün mümkün olmasıdır. İşte siyasal piyasalardaki demokrasi ve bunun ekonomik piyasalardaki iz düşümü rekabetçi serbest piyasa, gücün dengeli dağılımı ve bir zümre ya da grup tarafından ele geçirilemezliği bakımından tam da bu manada önemlidir.

15 Temmuz'un ve 15 Temmuz'a zemin hazırlayan sürecin amacının Türkiye'yi çevresindeki mühim gelişmelerle ilgilenmekten alıkoymak ve gereksiz çekişmelerle meşgul etmek olduğu aşikardır. PDY ve 15 Temmuz'un Türkiye'ye verdiği en büyük zararlardan biri, ülkenin verimli kaynaklarının verimsiz araştırma, sorgulama, yargılama, ikna, gereksiz kamuoyu meşguliyeti ve gereksiz diplomasi gibi faaliyetler için ayrılmasına sebebiyet vermiş olmasıdır. Binlerce dava ve tevkifin ülkeye yüklediği doğrudan maliyetler (soruşturma maliyetleri, yakalama maliyetleri, yargılama maliyetleri, tevkif maliyetleri, vb.) ve dolaylı maliyetlerinin (işgücü kaybı, verimlilik kaybı vb.) ciddi boyutlarda olduğu aşikârdır. Bu maliyetlere dolaylı maliyetler bağlamında mutlaka Türkiye'yi meşgul etme ve Türkiye'nin itibarını zedeleme çalışmalarının maliyetlerini eklemek gerekmektedir. Çünkü her fırsatta Türkiye'yi kötüleyen, Türkiye'ye yatırım gelmesini, Türkiye'nin sağlıklı ve verimli dış ilişkiler kurmasını engellemeye çalışan ihanet şebekesi sürekli çalışmaktadır. Bunların maliyetleri de eklendiğinde Türkiye'nin gereksiz yere ve en kritik bir

dönemde ne büyük bedeller ödemeye maruz bırakıldığı ortaya çıkacaktır.

15 Temmuz Kazanımları

15 Temmuz ve 15 Temmuz öncesi süreç son derece maliyetli olmuştur. Türkiye 251 evladını şehit vermiştir. 15 Temmuz, bu yüksek bedellere rağmen silkinış ve temizlenme bağlamında bir dizi kazanımları da beraberinde getirmiştir: 15 Temmuz, her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına gurur duyacağı bir diriliş, demokrasi ve özgürlük destanı kazandırmıştır. Türkiye, uzun ve sıcak bir temmuz gecesinde bir darbeler ülkesi karanlığı ve lekesini taşıyacak olmaktan bir özgürlükler ve demokrasi ülkesine, yani yeni Türkiye'ye uyanmıştır.

Ülkenin yegâne hâkimi millet, içte ya da dışta ülkenin varlık ve değerine kem gözle bakanların karşısına iman dolu göğüsleri ile çıkacağını ve dimdik duracağını göstermiştir. Bu hiçbir söylem ve kurgu ile ifade edilemeyecek destansı bir ders, ikaz ve kazanımdır. Bu manada 15 Temmuz, milletin değerlerine sahip çıkıldığı sürece vatani her şartta savunacağına, değerlerine sahip çıkılmadığında ve iradesine ipotek konmaya çalışıldığında ise ne gerekirse yapacağına dair fiili bir irade beyanıdır. Bu bağlamda 15 Temmuz, milletin vatani ve hür iradesi için kahramanca direnmesini, vatan toprakları üzerinde yeniden mülkiyet tesisini, kutlu bir diriliş ve varoluş mücadelesini temsil etmektedir. Türk Milleti 15 Temmuz ile iç ve dış mihraklara karşı en büyük egemen gücün kendisi olduğunu, tankla topla sindirilemeyeceğini bir kez daha destansı bir şekilde göstermiştir.

15 Temmuz, Gelecek ve Eğitim Tasavvuru

FETÖ benzeri oluşumlara yol açan nedenlerin irdelenmesi, böylesi oluşumların ve ihanet şebekelerinin tekrarının önlenmesi için önemlidir. Ekonomik manada FETÖ benzeri oluşumların temel nedenlerinden biri piyasa başarısızlıklarıdır. Piyasa başarısızlıkları, kabaca bir mal veya hizmetin üretim ya da tüketiminin optimum seviyede olmadığını yani aşırı ya da eksik üretildiğini/tüketildiğini ifade eden bir kavramdır. Eğitim piyasalarındaki başarısızlık, sınav ve öğrenci

yurdu sistemlerindeki sorunlar, FETÖ'nün sadece dini alandaki baskı ve yasakları değil, eğitim sistemindeki aksaklıkları da kullanmasına ve derin toplum katmanlarına sinsi bir şekilde nüfuz etmesine neden olmuştur. Her üniversitenin kendi kabul sistemini kuramadığı tek tip üniversiteye giriş sistemi dersane sistemini, dersane sistemi de FETÖ'yü üretmiştir. Aynı durum öğrenci yurtları sistemi için de geçerlidir. Aslında tek parti ve 28 Şubat'ın baskıcı uygulamalarından kaynaklanan bu durum, her iki alanda da boşluğun FETÖ tarafından doldurulmasına yol açmıştır.

Unutulmamalıdır ki 28 Şubat ve FETÖ benzeri oluşumları engelleyecek unsurların başında özerk, güçlü ve üretken bir üniversite sistemi gelmektedir.

Dini bilgi ve değerlerin baskılanmak yerine güvenilir bir şekilde din eğitiminin yapılması ve dinin pozitif toplumsal dışsalılık üreten önemli bir unsur olarak görülmesi de FETÖ gibi oluşumlar tarafından din kaynaklı istismarı önleyecektir. Bununla aynı zamanda FETÖ ve benzeri yapıların dini kavram ve kurumları itibarsızlaştırıp yıpratmalarının da önüne geçilmiş olacaktır.

Sonuç

Maliyet-fayda muhasebesi bağlamında bakıldığında 15 Temmuz Türkiye için net bir kazançtır. Ödenen bedellere karşın 15 Temmuz destanıyla Türkiye, toplumsal yapıyı zedeleyen, siyaseti prangalayan, ekonomide rekabeti bozan ve bütün Türkiye'yi bölgesindeki kritik gelişmelerle ilgilenmekten alıkoyarak ülke güvenliğini zaafa düşüren karanlık bir yapıdan kurtulmuştur.

Bu noktadan sonra yapılması gereken, FETÖ/PDY gibi yapılanmalara yol açacak İslam karşıtı, rantçı, piyasa bozucu, baskıcı ve yasakçı zihniyetlere müsaade etmemektir. Unutulmamalıdır ki tek parti ve 28 Şubat dönemlerinde görüldüğü gibi müdahaleci ve adaleti bozan her baskı ve yasak, toplumda istismara açık çatlakların oluşmasına ve rant kanallarının açılmasına neden olmaktadır. Temel hak ve özgürlüklerin korunması, toplumun temel değerlerine saygı, etkinlik, adalet ve şeffaflık, toplumsal güvenin tesis ve güçlenmesine yarayacak ve böylesi oluşumları kendiliğinden engelleyecektir.

15 Temmuz, yeni Türkiye'nin varoluş

destanıdır. Bu destan, yukarıda sayılan prensiplerin cesur bir şekilde hayata geçirilmesi ve yeni Türkiye'nin inşası için önemli fırsatlar sunmaktadır. 15 Temmuz'un sunduğu bu fırsatlar kaçırılmamalıdır.

Devletin ve milletin bekası için, küresel düzenin giderek karmaşıklaştığı ve daha da tehlikeli bir hal aldığı günümüzde 'zalime dur mazluma geç' diyebilecek bir medeniyet ışığının varlığı için bu elzemdir.

“15 Temmuz Milli İradenin Tecellisi” Konulu Panel

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Etlik Milli İrade Binası
(13/07/2020)

Panelistler:

*Hüseyin AYDIN, Ph. D.
Avukat, Ankara Barosu*

*Harun KODALAK
Yargıtay Üyesi (Dönemin Ankara Cumhuriyet Başsavcısı)*

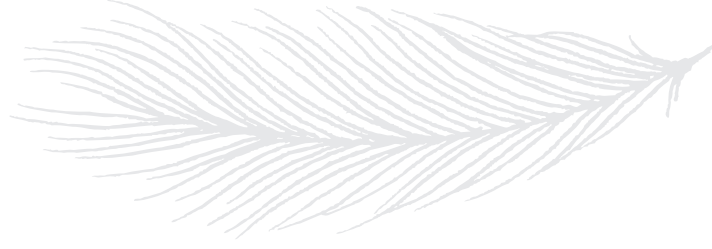
*Metin KIRATLI
T.C. Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı*

<https://youtu.be/GCGDUudURmA>

https://aybu.edu.tr/content_detail-256-5950-aybu'de-15-temmuz-milli-iradenin-tecellisi-konulu-panel-gerceklestirildi.html

ULİSA12, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Uluslararası İlişkiler ve Stratejik Araştırmalar (ULİSA) Enstitüsü'nün aylık politika notu yayımıdır. Her konu bir sayı editörü rehberliğinde ele alınmaktadır. Yazarların görüşleri kendilerini bağlar. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve ULİSA yazarların görüşlerinden dolayı sorumlu tutulamaz.

Adres: Güvenevler Mah.
Cinnah Cad. No: 16
Çankaya/ANKARA
Tel : 0(312)906-1313
e-posta : ulisa@ybu.edu.tr
Web Sayfası : www.ybu.edu.tr/yulisa/

©2020 ULİSA

